

Opgang, 28 maart Witte Donderdag

Teksten

1 – Michael John Trotta (1978): “Ubi caritas” (a 4) (Tenebrae, o.l.v. Nigel Short)

Ubi caritas is een hymne uit de katholieke kerk. Volgens de traditie wordt het gezongen tijdens de voetwassing op Witte Donderdag. Het lied wordt genoemd naar de eerste twee woorden die betekenen: Waar naastenliefde (is). De tekst is gebaseerd op de eerste brief van Johannes uit de bijbel. Van de hele, oorspronkelijk Gregoriaanse hymne, heeft Trotta de eerste van de drie strofen gebruikt.

Ubi caritas et amor, Deus ibi est. Waar vriendschap heerst en liefde, daar is God.
 Congregavit nos in unum Christi amor. Christus' liefde heeft ons tot eenheid gebracht.
 Exultemus, et in ipso jucundemur. Laat ons juichen en blij zijn in Hem.
 Timeamus, et amemus Deum vivum, Laat ons, Hem vrezend, oprecht beminnen de God die leeft,
 et ex corde diligamus nos sincero. en van harte goed zijn met elkaar.
 Amen. Amen.

2 – Heinrich Schütz (1585-1672): “Unser Herr Jesus Christus, in der Nacht”, uit 12 Geistliche Gesänge, Op. 13 – IV, SWV 423 (a 4) (Dresdner Barockorchester und Kammerchor, o.l.v. Hans-Christoph Rademann)

Inzettingenwoorden bij het Heilig Avondmaal (1 Kor. 11:23-25; Matt. 26:26-28; Marc. 14:22-24; Luc. 22:19-20).

Unser Herr Jesus Christus in der Nacht, da er verrathen ward, nahm er das Brod, danket und brachs und gabs seinen Jüngern und sprach:
 “Nehmet hin und esset, das ist mein Leib, der für euch gegeben wird, solchs thut zu meinem Gedächtniss.”

Desselbigen gleichen nahm er auch den Kelch nach dem Abendmahl, danket und gab ihnen den und sprach:

Nehmet und trinket alle daraus.

Dieser Kelch ist das neue Testament in meinem Blut das für euch vergossen wird zur Vergebung der Sünden. Solchs thut, so oft ihrs trinkt, zu meinem Gedächtniss.

In de nacht, toen onze HEER Jezus Christus verraden werd, nam Hij het brood, dankte, brak het en gaf het aan zijn discipelen en zei:

“Neemt en eet, dit is mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt; doet dit tot mijn gedachtenis.”

Evenzo nam Hij ook de beker na de maaltijd, dankte, gaf hun die en zei:

“Neemt en drinkt allen daaruit.

Deze beker is het nieuwe testament in mijn bloed, dat voor u vergoten wordt tot vergeving van zonden. Doet dit, zo dikwijls u die drinkt, tot mijn gedachtenis.”

3 – William Byrd (c.1543-1623): “Ave verum corpus” (a 4) (Voces8)

Dit is een eucharistische hymne uit de 14e eeuw, die in de middeleeuwen werd gezongen bij de elevatie van de hostie, na de consecratie (d.i. het moment dat het brood en de wijn veranderen in het lichaam van Christus, de transsubstantiatie). Een belangrijk verschil tussen de katholieke en protestantse benadering hiervan is dat in het protestantisme de transsubstantiatie, de “werkelijke tegenwoordigheid” zoals die uit de instellingswoorden door Jezus zou blijken, anders wordt geïnterpreteerd.

De tekst wordt wel toegeschreven aan paus Innocentius VI en is gebaseerd op een gedicht uit een 14e eeuwse manuscript uit de abdij van het eiland Reichenau in het Bodensee.

Ave verum corpus, natum de Maria Virgine,
 vere passum, immolatum in cruce pro homine,
 cuius latus perforatum, unde fluxit sanguine,
 esto nobis praegustatum in mortis examine.

O dulcis, o pie, o lesu fili Mariae, miserere mei.
 Amen.

Gegroet waarachtig lichaam, geboren uit de Maagd Maria,
 dat werkelijk heeft geleden en voor de mens geofferd is aan het kruis,
 uit welks doorboorde zijde bloed vloeide,
 wees voor ons een voorsmaak tijdens de beproeving van de dood.

O zoete, o getrouwe, o Jezus Zoon van Maria, heb medelijden met mij. Amen.